

SAOPŠTENJE 42/2024

Datum objave:

29.3.2024.

Broj i struktura poslovnih subjekata u Crnoj Gori

2023. godina

Broj poslovnih subjekata u Crnoj Gori u 2023. godini iznosio je 54 094, što u odnosu na 2022. godinu kada ih je bilo 45 675, izraženo u procentima, predstavlja povećanje od 18,4%.

Najveći broj aktivnih poslovnih subjekata u 2023. godini je u Podgorici 18 593, što predstavlja 34,4 % od ukupnog broja, a najmanji je u opštini Gusinje 40, odnosno 0,1% od ukupnog broja aktivnih poslovnih subjekata.

Grafik 1. Aktivni poslovni subjekti po godinama, 2022. i 2023. godina

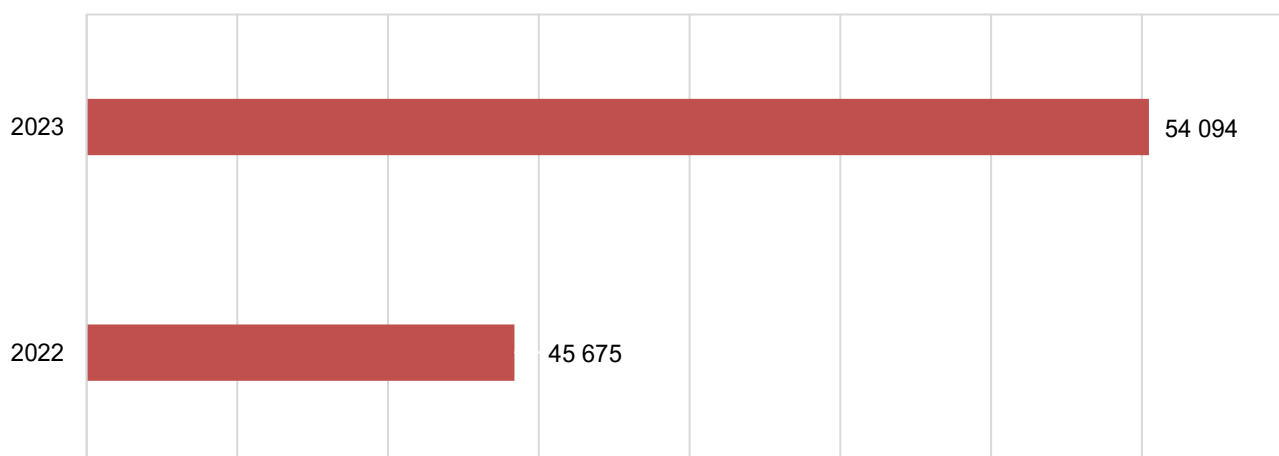


Tabela 1. Aktivni poslovni subjekti po opštinama, 2022 i 2023. godina

Opština	2022		2023	
	ukupno	u %	ukupno	u %
Andrijevica	80	0,2	86	0,2
Bar	4 497	9,8	5 452	10,1
Berane	649	1,4	685	1,3
Bijelo Polje	1 432	3,1	1 533	2,8
Budva	8 206	18,0	10 793	20,0
Cetinje	872	1,9	1 010	1,9
Danilovgrad	712	1,6	757	1,4
Gusinje	35	0,1	40	0,1
Herceg Novi	3 614	7,9	4 310	8,0
Kolašin	279	0,6	301	0,6
Kotor	1 599	3,5	1 849	3,4
Mojkovac	175	0,4	179	0,3
Nikšić	2 169	4,8	2 320	4,3
Petnjica	38	0,1	43	0,1
Plav	135	0,3	143	0,3
Pljevlja	636	1,4	652	1,2
Plužine	41	0,1	42	0,1
Podgorica	15 860	34,7	18 593	34,4
Rožaje	724	1,6	760	1,4
Šavnik	45	0,1	45	0,1
Tivat	2 223	4,9	2 593	4,8
Tuzi	162	0,3	210	0,4
Ulcinj	1 348	2,9	1 458	2,7
Zeta	-	-	87	0,2
Žabljak	144	0,3	153	0,3
Ukupno	45 675	100,0	54 094	100,0

STRUKTURA POSLOVNIH SUBJEKATA

Struktura poslovnih subjekata može se posmatrati po više osnova: po obliku svojine, po sektorima djelatnosti i po klasi veličine.

Po obliku svojine

Statistički biznis registar koji je korišćen za ovu analizu prepoznaje tri oblika svojine, i to: privatnu, dva ili više oblika svojine i državnu svojinu. Po obliku svojine, od ukupnog broja poslovnih subjekata u Crnoj Gori, 99,5% je u privatnom vlasništvu. Isto stanje zabilježeno je i u prethodnoj godini.

Tabela 2. Podjela aktivnih poslovnih subjekata po obliku svojine, 2022 i 2023. godina

Oblik svojine	2022		2023	
	ukupno	u %	ukupno	u %
Privatna svojina	45 442	99,5	53 838	99,5
Dva ili više oblika svojine	55	0,1	54	0,1
Državna svojina	178	0,4	202	0,4
Ukupno	45 675	100,0	54 094	100,0

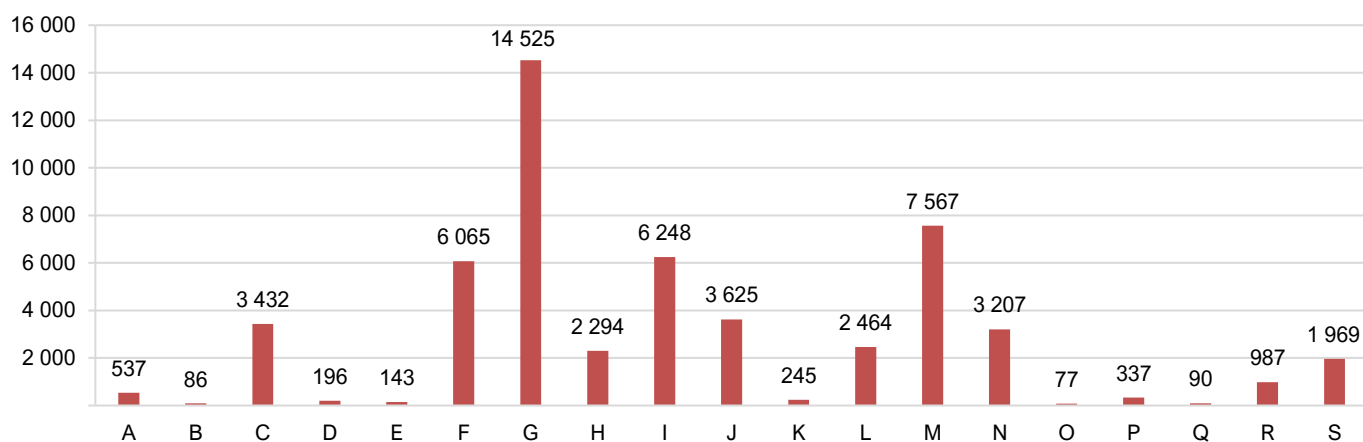
Po sektorima djelatnosti

Podjela aktivnih poslovnih subjekata po sektorima djelatnosti je u skladu sa Klasifikacijom djelatnosti KD 2010, koja u potpunosti korespondira Klasifikaciji djelatnosti NACE Rev. 2 koja se koristi u zemljama EU.

Tabela 3. Podjela aktivnih poslovnih subjekata po sektorima djelatnosti u Crnoj Gori

Šifra	Naziv sektora	2022		2023	
		ukupno	u %	ukupno	u %
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	495	1,1	537	1,0
B	Vađenje ruda i kamena	84	0,2	86	0,2
C	Prerađivačka industrija	3 064	6,7	3 432	6,3
D	Snabdijevanje električnom energijom	150	0,3	196	0,4
E	Snabdijevanje vodom	133	0,3	143	0,3
F	Građevinarstvo	5 236	11,5	6 065	11,2
G	Trgovina na veliko i malo, popravka motornih vozila i motocikala	12 529	27,4	14 525	26,9
H	Saobraćaj i skladištenje	2 030	4,4	2 294	4,2
I	Usluge pružanja smještaja i hrane	5 494	12,0	6 248	11,6
J	Informisanje i komunikacije	2 740	6,0	3 625	6,7
K	Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	240	0,5	245	0,5
L	Poslovanje nekretninama	2 008	4,4	2 464	4,6
M	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	6 271	13,7	7 567	14,0
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	2 513	5,5	3 207	5,9
O	Državna uprava i odbrana i obavezno socijalno osiguranje	79	0,2	77	0,1
P	Obrazovanje	219	0,5	337	0,6
Q	Zdravstvo i socijalna zaštita	81	0,2	90	0,2
R	Umjetničke, zabavne i rekreativne djelatnosti	763	1,7	987	1,8
S	Ostale uslužne djelatnosti	1 546	3,4	1 969	3,6
	Ukupno	45 675	100,0	54 094	100,0

Najveći broj aktivnih poslovnih subjekata u 2023. godini je u sektoru „Trgovina na veliko i malo, popravka motornih vozila i motocikala“ 14 525, što predstavlja 26,9% od ukupnog broja aktivnih poslovnih subjekata.

Grafik 2. Aktivni poslovni subjekti po sektorima djelatnosti u Crnoj Gori, 2023. godina**Po klasi veličine**

Za klasifikaciju poslovnih subjekata po veličini koristi se godišnji prosjek zaposlenosti, a ne zaposlenost na određeni datum.

Tabela 4. Podjela aktivnih poslovnih subjekata po klasi veličine u Crnoj Gori

Oznaka klase	Broj zaposlenih	2022		2023	
		ukupno	u %	ukupno	u %
Mala preduzeća	<50	45 310	99,2	53 707	99,3
Srednja preduzeća	>49 <250	308	0,7	328	0,6
Velika preduzeća	250+	57	0,1	59	0,1
Ukupno		45 675	100,0	54 094	100,0

U Tabeli 4. prikazan je broj malih, srednjih i velikih preduzeća za 2022 i 2023. godinu. U Crnoj Gori mala preduzeća čine 99,3% od ukupnog broja aktivnih poslovnih subjekata u 2023. godini.

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Značaj i potrebe za Statističkim Biznis Registrom (SBR - om)

Uredbom Vlade Republike Crne Gore br, 02-164 koja je objavljena u Službenom listu br, 4/2001 stvoreni su uslovi za uvođenje Statističkog Biznis Registra u statistički sistem, a sve to u skladu sa potrebom za usklađivanjem statističkog sistema naše zemlje sa statističkim sistemima zemalja Evropske unije, jer je SBR značajan segment u sistemu statističkih istraživanja (da bi se postigao zadovoljavajući nivo dosljednosti i uporedivosti statistike neophodan je neki oblik standardizacije registara, zato je donešena Uredba savjeta o statističkim biznis registrima – EEC No 2186/93 od 22. jula 1993. god.).

Statistički biznis registar je pouzdan izvor podataka o populaciji i demografiji poslovnih subjekata. On služi kao okvir za uzimanje uzorka za sva istraživanja poslovnih statistika u okviru nacionalnog statističkog sistema, obezbijuje bazu iz koje se uzimaju adresni podaci za slanje upitnika u statističkim istraživanjima, itd. Jedan takav registar se smatra sistemom koji pretvara podatke iz administrativnih izvora u podatke pogodne za statističku upotrebu. Značaj statističkog biznis registra je i u tome da je on ažuran dosije koji sadrži sve statističke jedinice koje su aktivne na teritoriji Crne Gore, koje ostvaruju prihode i koje posjeduju relevantne statističke i administrativne atribute.

Ciljevi SBR-a

Osnovni ciljevi postojanja SBR-a su da obuhvati što je više moguće od nacionalne ekonomske aktivnosti, da pomaže unaprijeđenju efikasnosti nacionalnog statističkog sistema i da služi kao osnovni izvor podataka za veliki broj statističkih istraživanja u okviru nacionalnog statističkog sistema.

Principi SBR – a

SBR u skladu sa postavljenim ciljevima projektovan je na utvrđenim osnovnim principima povjerljivosti, sveobuhvatnosti, ažurnosti i racionalnosti.

Predmet SBR-a

Predmet ovog registra su aktivni poslovni subjekti koji u posmatranoj godini obavljaju određenu djelatnost, imaju zaposlene radnike i ostvaruju određeni promet.

Izvori SBR-a

Izvori podataka za ažuriranje SBR-a podijeljeni su na eksterne i interne izvore. Eksterni izvori su administrativni izvori (Centralni registar privrednih subjekata, Uprava prihoda i carina, Centralna banka i poslovna i granska udruženja), dok su interni izvori statistička istraživanja koja se koriste za ažuriranje ovog registra, kao i za uporedne analize sa podacima iz administrativnih izvora.

Klasa veličine određuje se na osnovu tri kriterijuma:

- broja zaposlenih,
- ostvarenog prometa i
- aktive.

Pravna lica, u smislu Zakona o računovodstvu i reviziji ("Službeni list Crne Gore", br, 052/16 od 09.08.2016), razvrstavaju se na mala, srednja i velika, u zavisnosti od prosječnog broja zaposlenih, ukupnog prihoda na godišnjem nivou i ukupne aktive.

Prilikom korišćenja podataka navesti:

„Izvor podataka: Uprava za statistiku - MONSTAT“

Više podataka, kao i detaljna metodološka objašnjenja možete naći u sekciji: [Biznis registar](#)